

RIAZISARA

www.riazisara.ir **سایت ویژه ریاضیات**

**درسنامه ها و جزوه های ریاضی
سوالات و پاسخنامه تشریحی کنکور
نمونه سوالات امتحانات ریاضی
نرم افزارهای ریاضیات**

و...

ریاضی سرا در تلگرام: (@riazisara)

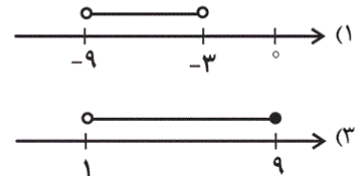
<https://t.me/riazisara>

ریاضی سرا در اینستاگرام: (@riazisara.ir)

<https://www.instagram.com/riazisara.ir>

۶۱- اگر $A = \{x \mid x \in \mathbb{R}, -3 \leq x \leq 1\}$ و $B = \{x^2 \mid x \in A\}$ باشد، آن گاه نمایش $(B - A)$ روی محور کدام است؟ (نگاه به گذشته)

۶۲- کدام گزینه درست نیست؟

- (۱) هر نقطه روی محور اعداد، بیانگر عددی حقیقی است.
 (۲) $\sqrt{3}$ گویا نیست؛ چون ۳ عددی فرد است.
 (۳) مجموعه اعداد اصم عبارتست از مجموعه اعداد حقیقی منهای مجموعه اعداد گویا.
 (۴) اگر عدد طبیعی n مجذور کامل نباشد، $\sqrt{n}$ گویا نیست.

۶۳- در نمایش اعشاری کسر $\frac{7}{22}$ مجموع رقم‌های بیستم و پنجاهم بعد از ممیز کدام است؟

- (۱) ۹ (۲) ۱۶ (۳) ۱۱ (۴) ۲

۶۴- با توجه به مجموعه $A = \{x \mid x \in \mathbb{R}, x \geq -1\}$ ؛ چند تا از عبارتهای زیر درست است؟

- (الف) $A \subseteq \mathbb{Q}$ (ب) $(2 - \sqrt{3}) \in A$ (ج) $A \subseteq \mathbb{W}$ (د) $A = \{-1, 0, 1, 2, \dots\}$
 (۱) ۳ (۲) ۲ (۳) ۱ (۴) صفر

۶۵- اگر هر پرانتز نشان‌دهنده عددی با ویژگی‌های داخل آن پرانتز باشد، کدام گزینه شامل عددی است که نمی‌تواند وجود داشته باشد؟

مثال: $(\mathbb{N}, \mathbb{Z})$: عددی که هم طبیعی و هم صحیح است.

- (۱) $(\mathbb{Z}, \mathbb{W}) - (\mathbb{N}, \mathbb{Z}) - (\mathbb{R}, \mathbb{Q}') - (\mathbb{Z}, \mathbb{Q})$
 (۲) $(\mathbb{Z}, \mathbb{Q}) - (\mathbb{N}, \mathbb{Q}) - (\mathbb{R}, \mathbb{Q}) - (\mathbb{W}, \mathbb{Q})$
 (۳) $(\mathbb{N}, \mathbb{Q}') - (\mathbb{R}, \mathbb{Q}') - (\mathbb{Q}, \mathbb{Q}') - (\mathbb{Z}, \mathbb{N})$
 (۴) $(\mathbb{N}, \mathbb{Q}) - (\mathbb{R}, \mathbb{Q}') - (\mathbb{W}, \mathbb{Q}) - (\mathbb{R}, \mathbb{Q})$

۶۶- اگر $0 < a < b$ باشد، حاصل $\left| \frac{a}{2} - \frac{b}{2} \right| + \left| \frac{a}{2} + \frac{b}{2} - a \right|$ کدام است؟

- (۱) a (۲) $a - b$ (۳) $b - a$ (۴) $\frac{a}{2} + \frac{b}{2}$

۶۷- حاصل عبارت $A = \sqrt{(1 - \sqrt{2})^2} + \sqrt{(2 - \sqrt{2})^2} + \sqrt{(-7 - \sqrt{10})^2} - |-\sqrt{10}|$ کدام است؟

- (۱) ۸ (۲) ۴ (۳) $8 + \sqrt{10}$ (۴) $4 + \sqrt{10}$

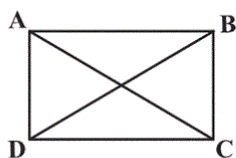
۶۸- «چون من تا به حال هیچ وقت در مسابقات مصدوم نشده‌ام، در مسابقه آینده هم مصدوم نمی‌شوم». این استدلال مشابه کدام یک از استدلال‌های زیر است؟

- (۱) چون برخی مثلث‌ها قائم‌الزاویه‌اند، پس مثلث‌های متساوی‌الاضلاع هم قائم‌الزاویه‌اند.
- (۲) همه فیلم‌های جنگی که تاکنون دیده‌ام، جذاب بوده‌اند. فیلمی که دیروز دیدم جذاب بود، پس فیلم جنگی بوده است.
- (۳) چون همه قرص‌های مسکن خواب‌آور هستند، پس در این قرص‌ها ماده‌ای است که باعث خواب‌آلودگی می‌شود.
- (۴) چون همه بچه‌های عمومی من پسر هستند، پس بچه عمومی کوچک من، که بزودی به دنیا می‌آید، پسر است.

۶۹- چند تا از جمله‌های زیر نادرست است؟

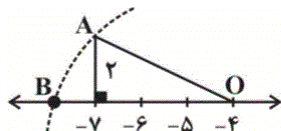
- (الف) در مثلث متساوی‌الساقین میانه‌های وارد بر ساق‌ها با هم برابرند.
  - (ب) در دوزنقه متساوی‌الساقین قطر‌ها با هم مساوی‌اند.
  - (ج) در متوازی‌الاضلاع قطر‌ها با هم برابرند.
  - (د) در مثلث متساوی‌الساقین ABC که $AB = AC$ ، نیمساز زاویه خارجی رأس A موازی ضلع BC است.
- ۱ (۴)
۲ (۳)
۳ (۲)
۴ (۱)

۷۰- در مستطیل $ABCD$ می‌خواهیم ثابت کنیم قطر‌ها با یک‌دیگر برابرند. با توجه به سایر گزینه‌ها، کدام گزینه جزء فرض‌های مسئله به حساب نمی‌آید؟

- (۱) $AD = BC$
- (۲) $DC = DC$
- (۳) $\hat{A}CB = \hat{B}DA$
- (۴) $\hat{A}DC = \hat{B}CD = 90^\circ$

۷۱- در شکل زیر، نقطه B چه عددی را نشان می‌دهد؟

- (۱) $-4 + \sqrt{13}$
- (۲) $-7 - \sqrt{13}$
- (۳) $-4 - \sqrt{13}$
- (۴) $-7 + \sqrt{13}$

۷۲- نمودار مجموعه $A = \{x \mid x \in \mathbb{Z}, -4 < x \leq 3\}$ ، کدام است؟

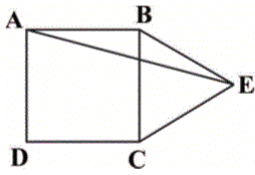
۷۳- تعداد عضوهای کدام یک از مجموعه‌های زیر از بقیه کم‌تر است؟

- (۱) $A = \{x \mid x \in \mathbb{Q}, \sqrt{2} < x < \sqrt{10}\}$
- (۲) $B = \{x \mid x \in \mathbb{R} \mid \sqrt{2} < x < \sqrt{10}\}$
- (۳) $C = \{x \mid x \in \mathbb{Z}, \sqrt{2} < x < \sqrt{10}\}$
- (۴) $D = \{x \mid x \in \mathbb{Z}, \sqrt{2} < x < \sqrt{10}\}$

۷۴- اگر $a < 0 < b$ و $b^2 < a^2$ باشد، عبارت $\frac{|a-b| - |a|}{|a+b| + |b|}$ کدام است؟

- (۱) $\frac{a}{b}$
- (۲) $-\frac{a}{b}$
- (۳) $\frac{b}{a}$
- (۴) $-\frac{b}{a}$

۷۵- در شکل زیر، مربع ABCD و $\triangle BCE$ متساوی‌الاضلاع است. اندازه زاویه $\widehat{DAE}$ کدام است؟

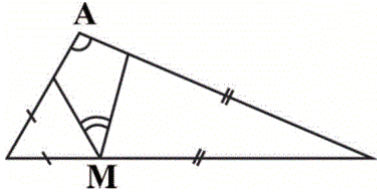
(۱) 75°

(۲) 60°

(۳) 45°

(۴) 70°

۷۶- در شکل زیر، هر دو مثلث کناری متساوی‌الساقین‌اند. اگر زاویه A برابر 106° درجه باشد، زاویه M چند درجه است؟

(۱) ۳۷

(۲) ۳۸

(۳) ۴۴

(۴) ۵۴

۷۷- حاصل $A = \|-1\| - \|-2\| - \|-1\|^n$ که n عددی صحیح است، کدام است؟

۷۷- حاصل $A = \|-1\| - \|-2\| - \|-1\|^n$ که n عددی صحیح است، کدام است؟

(۴) ۳

(۳) -۲

(۲) صفر

(۱) ۲

۷۸- اختلاف بزرگ‌ترین و کوچک‌ترین عدد از بین اعداد $(-\frac{3}{4})$ ، $\frac{5}{6}$ ، $\frac{7}{12}$ ، $(-\frac{5}{12})$ کدام است؟

(۴) $\frac{15}{12}$

(۳) $\frac{2}{24}$

(۲) $1\frac{7}{12}$

(۱) $1\frac{3}{14}$

۷۹- کدام‌یک از اعداد زیر بین دو عدد اعشاری $0/6$ و $0/7$ قرار ندارد؟

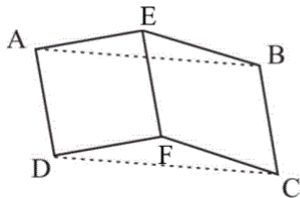
(۴) $\frac{9}{12}$

(۳) $\frac{41}{60}$

(۲) $\frac{19}{30}$

(۱) $\frac{10}{15}$

۸۰- در شکل زیر، یک مربع و یک لوزی با زاویه 60° درجه، در یک ضلع مشترک‌اند. بزرگ‌ترین زاویه متوازی‌الاضلاع ABCD چند درجه است؟

(۱) 100°

(۲) 105°

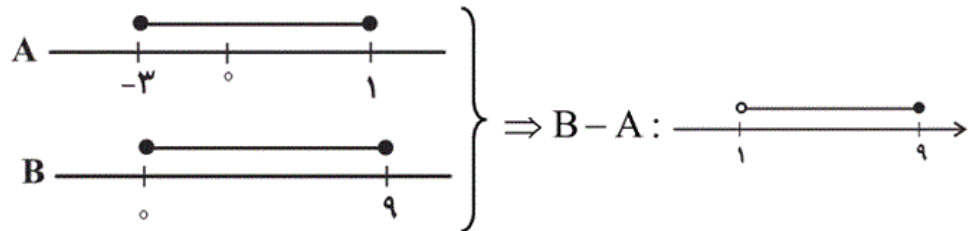
(۳) 120°

(۴) 135°

-۶۱

(نگاه به گذشته: آرش دانشفر)

همان طور که مشخص است: اعضای مجموعه B ، توان دوم اعضای مجموعه A هستند.

(ترکیبی، صفحه‌های ۱۳ و ۲۶)

۴

۳

۲

۱

(اممدرضا قربانی)

-۶۲

$\sqrt{3}$ گویا نیست زیرا عدد ۳ مجذور کامل نیست. سایر گزینه‌ها درست است.

(عددهای حقیقی، صفحه‌های ۲۳ تا ۲۷)

۴

۳

۲

۱

کسر $\frac{7}{22}$ یک کسر اعشاری متناوب است.

$$7 \overline{) 22} \Rightarrow \frac{7}{22} = 0.\overline{318} \\ \dots \quad \dots / 31818 \dots$$

رقم‌های زوج بعد اعشار همگی ۱ هستند.

۱ = رقم بیستم بعد ممیز

۱ = رقم پنجاهم بعد ممیز

$$1 + 1 = 2$$

(عددهای حقیقی، صفحه ۲۱)

۴

۳

۲

۱

(آرش دانشفر)

بررسی عبارات:

الف) $A \subseteq \mathbb{Q} : x \in \mathbb{R}$ ، یعنی اعضایی در A وجود دارد که هم گویا و هم

گنگ است. پس A الزاماً زیرمجموعه $\mathbb{Q}$ نیست. $\times$

ب) $\sqrt{3} \approx 1/7$ است، پس $\sqrt{3} \approx 0/3$ است و این عدد عضو A

است. $\checkmark$

ج) $A \subseteq W$: عدد ۱- عضو A هست اما در مجموعه اعداد حسابی (W)

جایی ندارد. $\times$

۴

۳

۲

۱

$(\mathbb{Q}, \mathbb{Q}')$ عددی نمی‌تواند هم گنگ و هم گویا باشد.

$(\mathbb{N}, \mathbb{Q}')$ عددی نمی‌تواند طبیعی باشد و در حین حال گنگ نیز باشد.

(عددهای حقیقی، صفحه ۲۱۴)

 ۴

 ۳

 ۲

 ۱

(علی بهرمندپور)

-۶۶

$$0 < a < b \xrightarrow{\div 2} 0 < \frac{a}{2} < \frac{b}{2}$$

پس عبارت $\frac{a}{2} - \frac{b}{2}$ ، منفی است و $\frac{b}{2} - \frac{a}{2}$ مثبت است.

$$\left| \frac{a}{2} - \frac{b}{2} \right| + \left| \frac{a}{2} + \frac{b}{2} - a \right| = \underbrace{\left| \frac{a}{2} - \frac{b}{2} \right|}_{\text{منفی}} + \underbrace{\left| \frac{b}{2} - \frac{a}{2} \right|}_{\text{مثبت}}$$

$$\Rightarrow -\left(\frac{a}{2} - \frac{b}{2}\right) + \left(\frac{b}{2} - \frac{a}{2}\right) = -\frac{a}{2} + \frac{b}{2} + \frac{b}{2} - \frac{a}{2} = b - a$$

(عددهای حقیقی، صفحه‌های ۲۸ تا ۳۱)

 ۴

 ۳

 ۲

 ۱

می‌دانیم $\sqrt{2} = 1/4$ و $\sqrt{10} = 3/1$ می‌باشد.

نکته مهم: $\sqrt{a^2} = |a|$

$$A = \left| \underbrace{1 - \sqrt{2}}_{\text{منفی}} \right| + \left| \underbrace{2 - \sqrt{2}}_{\text{مثبت}} \right| + \left| \underbrace{-7 - \sqrt{10}}_{\text{منفی}} \right| - \left| \underbrace{-\sqrt{10}}_{\text{منفی}} \right|$$

$$A = (-1 + \sqrt{2}) + (2 - \sqrt{2}) + (7 + \sqrt{10}) - (\sqrt{10})$$

$$A = 8$$

(عددهای حقیقی، صفحه‌های ۲۸ تا ۳۱)

۴

۳

۲

۱ ✓

(سینا گروسی)

-۶۸

مشابه تمرین ۳ صفحه ۳۶ کتاب درسی، در استدلال صورت سؤال، در مورد یک اتفاق گذشته برای آینده نتیجه‌گیری کرده است. این استدلال مشابه استدلال گزینه «۴» است.

(استدلال و اثبات در هندسه، صفحه‌های ۳۳ تا ۳۶)

۴ ✓

۳

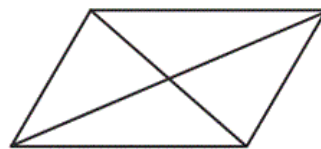
۲

۱

(معمدامسان مومدیان)

-۶۹

تنها جمله «در متوازی‌الاضلاع قطرها برابرند» نادرست است.

(استدلال و اثبات در هندسه، صفحه‌های ۳۷ تا ۴۰)

۴ ✓

۳

۲

۱

برای اثبات این مسئله باید هم‌نهشتی دو مثلث $\triangle ADC$ و $\triangle BCD$ اثبات شود.

$$\widehat{ACB} = \widehat{BDA} \text{ جزء فرض‌های مسئله نیست.}$$

توجه کنید: به داده‌های مسئله فرض و به خواسته سؤال حکم می‌گوییم.

(استدلال و اثبات در هندسه، صفحه ۳۸)

۴

۳✓

۲

۱

(کتاب آبی)

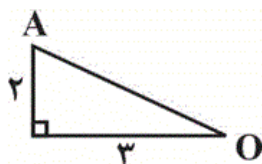
-۷۱

طول وتر OA بنابر رابطه فیثاغورس $\sqrt{13}$ می‌شود.

$$AO = \sqrt{3^2 + 2^2} = \sqrt{13}$$

و از آنجایی که کمان به سمت چپ زده شده است و با توجه به اینکه مرکز

کمان نقطه (-4) است، نقطه B عدد $-4 - \sqrt{13}$ را نشان می‌دهد.

(عددهای حقیقی، صفحه‌های ۲۴ و ۲۵)

۴

۳✓

۲

۱

(کتاب آبی)

-۷۲

$$A = \{x \mid x \in \mathbb{Z}, -4 < x \leq 3\} = \{-3, -2, -1, 0, 1, 2, 3\}$$

(عددهای حقیقی، صفحه‌های ۲۶ و ۲۷)

۴✓

۳

۲

۱

(کتاب آبی)

مجموعه‌های A و B بی‌شمار عضو دارند. مجموعه C برابر است با: {۲} و

مجموعه D برابر است با: {۲, ۳} بنابراین مجموعه C فقط یک عضو دارد.

(عددهای حقیقی، صفحه‌های ۲۳ تا ۲۷)

۴

۳ ✓

۲

۱

(کتاب آبی)

-۷۴

$$\left. \begin{array}{l} \underbrace{|a-b|}_{\text{منفی}} = -a + b \\ \underbrace{|a|}_{\text{منفی}} = -a \\ \underbrace{|a+b|}_{\text{منفی}} = -a - b \\ \underbrace{|b|}_{\text{مثبت}} = b \end{array} \right\} \Rightarrow \frac{(-a+b) - (-a)}{(-a-b) + b} = \frac{b}{-a} = -\frac{b}{a}$$

(عددهای حقیقی، صفحه‌های ۲۸ تا ۳۱)

۴ ✓

۳

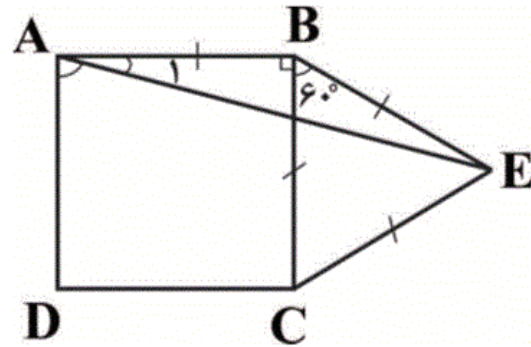
۲

۱

با توجه به متساوی‌الاضلاع بودن مثلث $\triangle BCE$ و مربع بودن $ABCD$ نتیجه

می‌شود مثلث $\triangle ABE$ مثلث متساوی‌الساقین است. پس در مثلث

متساوی‌الساقین $\triangle ABE$ داریم:

$$\hat{B} = 90^\circ + 60^\circ = 150^\circ$$

$$\hat{A}_1 = \frac{180^\circ - 150^\circ}{2} = \frac{30^\circ}{2} = 15^\circ$$

$$\hat{DAE} = 90^\circ - 15^\circ = 75^\circ$$

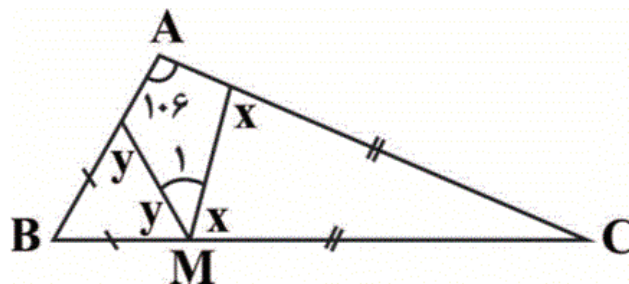
(استدلال و اثبات در هندسه، صفحه‌های ۴۰ تا ۴۳)

۴

۳

۲

۱ ✓

دو مثلث کناری متساوی الساقین هستند، پس زاویه‌های مجاور به ساق با هم برابرند.

$$\hat{A} + \hat{B} + \hat{C} = 180^\circ \Rightarrow 106^\circ + \hat{B} + \hat{C} = 180^\circ \Rightarrow \hat{B} + \hat{C} = 74^\circ$$

$$\left. \begin{array}{l} x + x + \hat{C} = 180^\circ \Rightarrow 2x + \hat{C} = 180^\circ \\ y + y + \hat{B} = 180^\circ \Rightarrow 2y + \hat{B} = 180^\circ \end{array} \right\}$$

$$\begin{aligned} \Rightarrow 2x + 2y + \hat{B} + \hat{C} &= 180^\circ + 180^\circ \Rightarrow 2(x + y) + 74^\circ = 360^\circ \\ \Rightarrow 2(x + y) &= 286^\circ \Rightarrow x + y = 143^\circ \end{aligned}$$

$$\hat{M}_1 + x + y = 180^\circ \Rightarrow \hat{M}_1 + 143^\circ = 180^\circ \Rightarrow \hat{M}_1 = 37^\circ$$

(استدلال و اثبات در هندسه، صفحه‌های ۳۷ تا ۴۳)

۴

۳

۲

۱ ✓

(سه‌سطمی)

-۷۷

$$|(-1)^n| \begin{cases} |1|=1: \text{زوج } n \\ |(-1)|=1: \text{فرد } n \end{cases} \Rightarrow A = |1-2| - 1 = 1-1 = 0$$

(عددهای حقیقی، صفحه‌های ۲۸ تا ۳۱)

۴

۳

۲ ✓

۱

هر عدد منفی همواره کوچک‌تر از هر عدد مثبت است. پس بین کسرهای صورت سؤال دو عدد منفی را با هم مقایسه می‌کنیم تا ببینیم کدام کسر از بقیه کوچک‌تر است و دو کسر مثبت را نیز با هم مقایسه می‌کنیم تا ببینیم کدام کسر از بقیه بزرگ‌تر است.

$$-\frac{3}{4} = -\frac{9}{12}, -\frac{9}{12} < -\frac{5}{12} \Rightarrow -\frac{3}{4} \text{ کوچک‌ترین کسر:}$$

$$\frac{5}{6} = \frac{10}{12}, \frac{7}{12} < \frac{10}{12} \Rightarrow \frac{5}{6} \text{ بزرگ‌ترین کسر:}$$

بنابراین از بین چهار کسر صورت سؤال، $(-\frac{3}{4})$ از همه کوچک‌تر و $\frac{5}{6}$ از همه بزرگ‌تر است. بنابراین برای به دست آوردن اختلاف آن‌ها داریم:

$$\frac{5}{6} - (-\frac{3}{4}) = \frac{20}{24} + \frac{18}{24} = \frac{38}{24} = \frac{19}{12} = 1\frac{7}{12}$$

(عددهای حقیقی، صفحه‌های ۱۹ تا ۲۲)

۴

۳

۲ ✓

۱

$$\begin{array}{l}
 \circ/6 = \frac{6}{10} = \frac{36}{60} \\
 \circ/7 = \frac{7}{10} = \frac{42}{60} \\
 \frac{10}{15} = \frac{40}{60}, \quad \frac{19}{30} = \frac{38}{60}, \quad \frac{9}{12} = \frac{45}{60}
 \end{array}
 \left. \vphantom{\begin{array}{l} \circ/6 \\ \circ/7 \\ \frac{10}{15} \end{array}} \right\} \Rightarrow \frac{36}{60} < \frac{38}{60} < \frac{40}{60} < \frac{41}{60} < \frac{42}{60} < \frac{45}{60}$$

$$\Rightarrow \frac{6}{10} < \frac{19}{30} < \frac{10}{15} < \frac{41}{60} < \frac{7}{10} < \frac{9}{12}$$

(عددهای حقیقی، صفحه‌های ۱۹ تا ۲۲)

۴ ✓

۳

۲

۱

$$\left\{ \begin{array}{l} \text{AEFD} \Rightarrow \text{AE} = \text{EF} \text{ مربع است.} \\ \text{BCFE} \Rightarrow \text{BE} = \text{EF} \text{ لوزی است.} \end{array} \right.$$

$$\Rightarrow \text{AE} = \text{BE} \Rightarrow \text{EAB} \overset{\Delta}{\text{متساوی الساقین است}}$$

$$\hat{\text{AEB}} = 90^\circ + 60^\circ = 150^\circ$$

$$\xrightarrow{\text{EAB} \overset{\Delta}{\text{متساوی الساقین است}}} \hat{\text{EBA}} = \frac{180^\circ - 150^\circ}{2} = 15^\circ$$

از طرفی چون زاویه حاده لوزی برابر 60° است، پس زاویه منفرجه آن

$$180^\circ - 60^\circ = 120^\circ \text{ داریم:}$$

$$\text{ABCD} \text{ بزرگ‌ترین زاویه متوازی الاضلاع } \hat{\text{ABC}} = \hat{\text{EBC}} - \hat{\text{EBA}} = 120^\circ - 15^\circ = 105^\circ$$

(استدلال و اثبات در هندسه، صفحه‌های ۳۷ تا ۴۳)

۴

۳

۲ ✓

۱